

Chính sách thông minh

HOÀNG XUÂN LONG*

HOÀNG LAN CHI**

Tóm tắt: Chính sách thông minh được định hình thông qua các ý nghĩa, yêu cầu và đặc điểm cụ thể. Ý nghĩa nổi bật của chính sách thông minh là: Khắc phục hạn chế trong phát triển chính sách, phát huy bước tiến về công nghệ - cụ thể là công nghệ số, đồng bộ với thay đổi của đối tượng chính sách. Chính sách thông minh nhằm vào đáp ứng các yêu cầu như: Nâng cao năng suất của hoạt động chính sách; Ngăn chặn sai phạm chủ quan trong thực thi chính sách; Mở rộng can thiệp chính sách vào những quan hệ tinh vi và có chiều sâu của cơ chế thị trường; Đáp ứng yêu cầu từ hoạt động kinh tế, xã hội được số hóa, nâng cao trình độ quản lý của đối tượng chính sách. Đặc điểm cơ bản của chính sách thông minh là tác động của công nghệ số vào hoạt động của bộ máy quản lý nhà nước, tác động của đối tượng chính sách vào chủ thể chính sách.

Từ khóa: Chính sách thông minh, công nghệ số, đối tượng chính sách.

Không thể dễ dàng đưa một định nghĩa cụ thể về chính sách thông minh và cách tiếp cận phù hợp hơn cả là định hình khái niệm này thông qua các ý nghĩa, yêu cầu và đặc điểm cụ thể¹.

I. Ý nghĩa của chính sách thông minh

Ý nghĩa của chính sách thông minh được thể hiện nổi bật trên các mặt: Khắc phục hạn chế trong phát triển chính sách, phát huy bước tiến về công nghệ - cụ thể là công nghệ số, và đồng bộ với thay đổi của đối tượng chính sách.

1.1. Khắc phục hạn chế trong phát triển chính sách

Trong lịch sử đã có nhiều bước phát triển về chính sách. Những phát triển này gắn liền với

đổi mới mô hình quản lý nhà nước, mở rộng can thiệp của nhà nước, đổi mới phương thức hoạch định chính sách, tăng cường tham gia của các thành phần xã hội vào xây dựng và thực thi chính sách... Đồng thời, những bước tiến về chính sách đã không vượt qua được giới hạn là phụ thuộc một cách thụ động và tuyệt đối vào bộ máy quản lý nhà nước, thiếu tính linh hoạt và khả năng tự điều chỉnh để sát hơn với cuộc sống vốn vô cùng đa dạng và phức tạp.

Có thể xem đó là vấn đề cơ bản của chính sách. Bản thân nhà nước có cả điểm mạnh, cả điểm yếu (đặc biệt là điểm yếu về tính chủ quan những con người tham gia bộ máy quản lý) và chính sách phải thể hiện vai trò cả trong phát huy điểm mạnh và trong khắc phục điểm yếu này. Để khắc phục điểm yếu của nhà nước, chính sách phải độc lập nhất định với nhà nước, thậm chí phần nào đó “thay thế” nhà nước. Các nỗ lực khắc phục điểm yếu của nhà nước trước đây đã có, nhưng chưa đủ mạnh, chưa tới ngưỡng...

Thiếu tính độc lập và chủ động cũng thể hiện sự tụt hậu của chính sách so với một số lĩnh vực

** Học viện Khoa học, Công nghệ và Đổi mới sáng tạo

¹ Điều này cũng giống với cách tiếp cận về chính phủ thông minh; Chẳng hạn như “không có bất kỳ một sự thống nhất nào trong việc đưa ra các định nghĩa cụ thể về Chính quyền hay Chính phủ thông minh. Cách tiếp cận hiệu quả nhất với các khái niệm này là nhìn vào những tính năng và đặc trưng của nó, cũng như việc nhìn vào những tiên bộ của nó so với hiện tại” (Lê Việt Hưng, 2020).